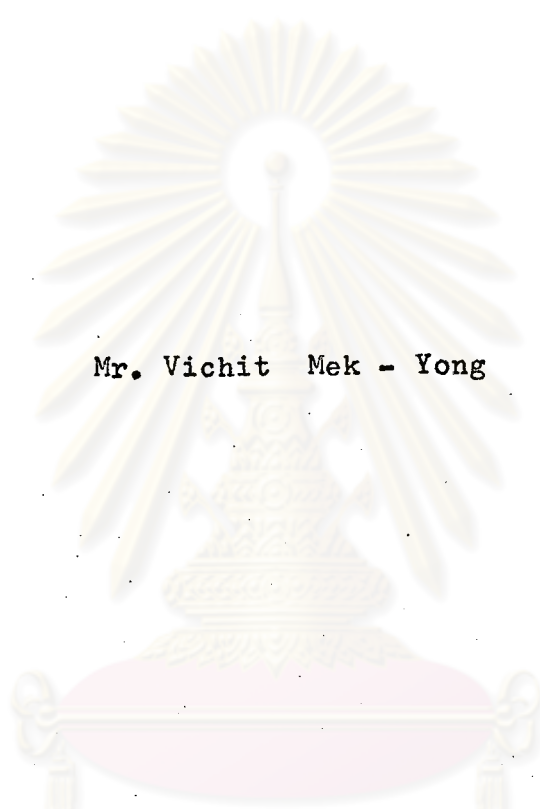

THE ROLE OF THE TEACHERS INSTITUTE IN
THE PROMOTION OF THE TEACHING PROFESSION

Mr. Vichit Mek - Yong

A Thesis Submitted in Partial Eulfillment of the Requirements

for the degree of Master of Sociology

Department of Sociology and Anthropology

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทของครูสุภานในการส่งเสริมวิชาชีพครู
โดย นายวิจิต เมฆงค์
ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร. เสรีน ปุณณะหิตานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาโท

สุปรดิษฐ์ บุนนาค
..... อนุมัติบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุปรดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

M. S. N. 11 ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ประเสริฐ แยมกลิ่นฟุ้ง)

เสรีน ปุณณะหิตานนท์ กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. เสรีน ปุณณะหิตานนท์)

ประเยาว์ ศักดิ์ศรี กรรมการ
(นางประเยาว์ ศักดิ์ศรี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์
ชื่อนิสิต
อาจารย์ที่ปรึกษา
ภาควิชา
ปีการศึกษา

บทบาทของคฤสุภาในการส่งเสริมวิชาชีพครู
นายวิจิต เมฆยงค์
ศาสตราจารย์ ดร. เสรีน ปุณณะหิตานนท์
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
๒๕๒๓

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของคฤสุภาในการส่งเสริมวิชาชีพครู ในฐานะที่คฤสุภาเป็นสถาบันวิชาชีพ

ข้อมูลที่น่าสนใจในการศึกษานั้น ส่วนหนึ่งอาศัยข้อมูลจากเอกสารผลจากการศึกษาคุณค่าของคฤสุภา รวมทั้งการอ้างอิงและสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่คฤสุภาโดยไม่เป็นพิธีการ เพื่อนำมาประกอบการแปลความหมายและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับงานของคฤสุภาที่ได้ปฏิบัติหรือดำเนินการไปแล้ว อีกส่วนหนึ่งของข้อมูลได้จากการสำรวจความเห็นของสมาชิกคฤสุภาจำนวนประชากร ๒๐๐ ในจำนวนนี้ครึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของคฤสุภาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และอีกครึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของคฤสุภาที่อาศัยอยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลของการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

๑. คฤสุภาได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อช่วยสมาชิกแก้ไขปัญหาค่าง ๆ ในการประกอบอาชีพครู คือบริการ คำนวณวิชาการและวิทยฐานะ สวัสดิการ ควบคุมและสอดส่องจรรยาบรรณและวินัย รักษาประโยชน์ของวิชาชีพครู และส่งเสริมให้ฐานะของครูเป็นที่มั่นคง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้ได้สนับสนุนสมมุติฐานข้อที่หนึ่งอย่างสมบูรณ์

๒. ตามความคาดหวังของสมาชิกคฤสุภามีบทบาทส่งเสริมวิชาชีพครูได้ค่อนข้างมาก หลักฐานนี้รวบรวมได้จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการจัดโครงสร้าง

Thesis Title The Role of the Teachers Institute
 in the Promotion of the Teaching
 Profession
Name Mr. Vichit Mek - Yong
Thesis Advisor Professor Serin Punnahitanondha, Ph.D.
Department Sociology and Anthropology
Academic Year 1980

ABSTRACT

This research aims at studying the role of the Teachers Institute in the promotion of teaching profession as its main responsibility.

One part of the data for this study comes from documents and research made available to the author by the Teachers Institute. In addition, references and interviews are also included for the interpretation and analysis of the Institute's work in the past. The remaining portion of the data comes from an opinion survey involving 200 respondents. One half of which are members of the Institute living in Bangkok and the rest living in Ayudhya.

The results of the study may be summarized as follows :

1. The Teachers Institute has originally been established to help its members solve their problems

D

in various aspects of their teaching career : academic service and status, welfare, disciplinary control, professional benefits and security. This particular finding is in full support of the first hypothesis formulated for securing this type of information.

2. With respect to professional promotion, the Teachers Institute has been playing a very little role in the fulfillment of the members' expectations. The evidence gathered show that the administrative structure of the Institute is not conducive to its adequate functioning. It was found that the institute is neither independent nor active enough to perform the expected role adequately well. This finding is again in full support of the second hypothesis.

3. From what precedes, it follows that the Teachers Institute's work becomes automatically less efficient and this is taken to be a strong support for the third hypothesis.

4. The fourth hypothesis which stated that the Teachers Institute takes the role of promoting professional and academic status, including the members' welfare promotion, is not sufficiently supported by the finding because only too small number of its members receive such promotion.

5. Teachers in public schools obtain more benefits from the Institute than their counterparts in private ones

because of their professional status derived from their professional certificate. This also confirms the fifth hypothesis.

6. The Institute's members are not satisfied with the proportion of their representatives elected to form the Institute Standing Committee but pleased with the ways in which high executive officers are appointed. The sixth hypothesis is, therefore, only partly supported.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความแนะนำและช่วยเหลือหลายท่านด้วยกัน
ซึ่งข้าพเจ้าขอกล่าวนามเพื่อเป็นเกียรติไว้ ณ ที่นี้ คือ

ศาสตราจารย์ประเสริฐ แยมกลิ่นฟุ้ง ประธานกรรมการในการสอบ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้เป็นผู้ให้คำแนะนำ ชี้แนะเรื่องหัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ศาสตราจารย์ ดร. เสรีน ปุณณะหิตานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ เพิ่มเติม ทำให้การเขียนวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งได้อนุเคราะห์หาทางแก้ไขอุปสรรคขัดข้องนานัปการ
จนกระทั่งการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จจลุลวงไปโดยดี

นางประเยาว์ ศักดิ์ศรี หัวหน้ากองวิจัยและพัฒนาวิชาชีพครู สำนักงาน
เลขาธิการคุรุสภา ได้ให้คำแนะนำและมอบเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน
การของคุรุสภา ซึ่งล้วนมีประโยชน์ ทั้งให้ความสะดวกแก่ข้าพเจ้าอย่างยิ่ง

ผู้อำนวยการโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย ได้กรุณาเป็นภาระให้ผู้อยู่ที่บังคับ
บัญชา ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล (แบบสอบถาม) จากประชากรกลุ่มตัวอย่างในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยาให้ ซึ่งข้าพเจ้าขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

วิจิต เมฆยงค์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๙
กิตติกรรมประกาศ	๑๓
รายการตารางประกอบ	๑๗
รายการแผนภูมิประกอบ	๑๗
บทที่	
บทนำ	๑
๑ ประวัติความเป็นมาของคุรุสภาและปรัชญาในการจัดตั้งคุรุสภา	๖
๒ โครงสร้างการจ้ดองค์การคุรุสภา เพื่อสนองปรัชญาหรือ แนวความคิดและบทบาทของคุรุสภาตามโครงสร้าง	๒๐
๓ บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมวิชาชีพครูที่ได้ปฏิบัติ ไปแล้ว และโครงการที่จะทำต่อไป	๔๕
๔ ระเบียบวิธีการวิจัย	๖๖
๕ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๗๒
๖ สรุปและขอเสนอแนะ	๑๔๒
บรรณานุกรม	๑๕๔
ภาคผนวก	๑๕๗
ประวัติ	๑๗๕

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑ คณะกรรมการอำนวยการชุดที่ ๑ - ๑๑	๒๒
๒ คณะกรรมการชุดที่ ๑๑ แสดงตำแหน่งประจำ	๒๓
๓ แสดงจำนวนผู้เข้าอบรม อ.ศ.ร และการสอนทางไปรษณีย์	๕๐
๔ จำนวนสมาชิกที่รับสวัสดิการ (พ.ศ. ๒๕๑๖ - พ.ศ. ๒๕๒๐)	๕๓
๕ อัตรากำลังแจกแจงตามตำแหน่ง	๕๘
๖ สมาชิกครูสภาในส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๒๒ (แยกตาม ประเภทสมาชิก)	๖๑
๗ สมาชิกครูสภาส่วนกลาง พ.ศ. ๒๕๒๒ (แยกตามประเภทสมาชิก)	๖๒
๘ อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามลักษณะประชากร	๗๔
๙ อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก จำแนกตามวิธีเข้าเป็นสมาชิก	๗๕
๑๐ อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามเหตุผลที่สมาชิก เป็นครูสภา	๘๐
๑๑ อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามวุฒิก่อนและหลัง เป็นครู (จังหวัดกรุงเทพมหานคร)	๘๒
๑๒ อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามวุฒิก่อนและหลัง เป็นครู (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)	๘๓
๑๓ อัตราส่วนร้อยละของสมาชิกในจังหวัดกรุงเทพมหานคร แจกแจง ตามวิธีสมาชิกไคร้ บัณฑิตครู	๘๕
๑๔ อัตราส่วนร้อยละของสมาชิกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แจกแจง ตามวิธีสมาชิกไคร้ บัณฑิตครู	๘๖
๑๕ อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามความเห็นเกี่ยวกับ ฐานะในสังคมภายหลังเป็นสมาชิก	๘๘

๑๖	อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามความเห็นเกี่ยวกับ สถานภาพภายหลังไคคูชิคุ	๕๐
๑๗	อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามความเห็นเกี่ยวกับสถิติ	๕๒
๑๘	อัตราส่วนร้อยละ แจกแจงตามความเห็นของสมาชิกเรื่องสังกัด ต่างกันกับโอกาสได้รับประโยชน์จากคุรุสภา (จังหวัดกรุงเทพฯ มหานคร)	๕๓
๑๙	อัตราส่วนร้อยละ แจกแจงตามความเห็นของสมาชิกเรื่องสังกัด ต่างกันกับโอกาสได้รับประโยชน์จากคุรุสภา (จังหวัดพระนคร ศรีอยุธยา)	๕๔
๒๐	อัตราส่วนร้อยละของสมาชิกในเขตกรุงเทพมหานคร แจกแจง ตามที่ได้รับจากคุรุสภาทางวิชาการ	๕๖
๒๑	อัตราส่วนร้อยละของสมาชิกในเขตจังหวัดพระนคร ศรีอยุธยา แจกแจงตามที่ได้รับจากคุรุสภาทางวิชาการ	๕๗
๒๒	อัตราส่วนร้อยละของสมาชิกในกรุงเทพมหานคร แจกแจง ตามที่ได้รับบริการจากคุรุสภาทางสวัสดิการ	๑๐๐
๒๓	อัตราส่วนร้อยละของสมาชิกในจังหวัดพระนคร ศรีอยุธยา แจกแจงตามที่ได้รับบริการจากคุรุสภาทางสวัสดิการ	๑๐๑
๒๔	อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามประเภทของสมาชิก ที่เคยได้รับบริการ ด้านส่งเสริมวิชาการและวิทยฐานะ	๑๐๒
๒๕	อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามประเภทของสมาชิก ที่เคยได้รับบริการ ด้านสวัสดิการ	๑๐๓
๒๖	อัตราส่วนร้อยละของสมาชิกจังหวัดกรุงเทพมหานคร แจกแจง ตามความเห็นของสมาชิกเรื่องบทบาทของคุรุสภา ด้านส่งเสริม วิชาการและวิทยฐานะ	๑๐๔

๒๗	อัตราส่วนร้อยละของสมาชิกจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แจกแจงตามความเห็นของสมาชิกเรื่องบทบาทของคุรุสภา คานส่ง เสริมวิชาการและวิทยฐานะ	๑๐๖
๒๘	อัตราส่วนร้อยละของสมาชิกจังหวัดกรุงเทพมหานคร แจกแจง ตามความเห็นของสมาชิกเรื่องบทบาทของคุรุสภาคานส่ง เสริม สวัสดิการและครอบครัวสมาชิก	๑๐๗
๒๙	อัตราส่วนร้อยละของสมาชิกจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แจกแจง ตามความเห็นของสมาชิก เรื่องบทบาทของคุรุสภาคานส่ง เสริม สวัสดิการและครอบครัวสมาชิก	๑๐๗
๓๐	อัตราส่วนร้อยละ แจกแจงตามความเห็นเกี่ยวกับบทบาท ของคุรุสภา เรื่องพิทักษ์สิทธิครู (จังหวัดกรุงเทพมหานคร)	๑๑๒
๓๑	อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามความเห็นเกี่ยวกับ บทบาทของคุรุสภา เรื่องพิทักษ์สิทธิครู (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)	๑๑๓
๓๒	อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามการใช้สิทธิเลือกตั้ง ตัวแทนไปเลือกกรรมการอำนวยการ (กรุงเทพมหานคร)	๑๑๕
๓๓	อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามการใช้สิทธิ เลือกตั้งตัวแทนไปเลือกกรรมการอำนวยการ คุรุสภา (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)	๑๑๖
๓๔	อัตราส่วนร้อยละ แจกแจงตามเหตุผลที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ตัวแทนไปเลือกกรรมการอำนวยการ (กรุงเทพมหานคร)	๑๑๗
๓๕	อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามเหตุผลที่ไม่ไปใช้สิทธิ เลือกตั้งตัวแทนไปเลือกกรรมการอำนวยการ คุรุสภา (จังหวัด พระนครศรีอยุธยา)	๑๑๘

๓๖ อัตราร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามความเห็นเกี่ยวกับ
กรรมการอำนวยการ โดยตำแหน่งมากกว่ากรรมการอำนวยการ
โดยเลือกตั้ง (จังหวัดกรุงเทพมหานคร) ๑๑๘

๓๗ อัตราร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามความเห็นเกี่ยวกับ
กรรมการอำนวยการ โดยตำแหน่งมากกว่ากรรมการอำนวยการ
โดยเลือกตั้ง (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) ๑๒๐

๓๘ อัตราร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามความต้องการของ
สมาชิก เรื่องอัตราร้อยละของกรรมการอำนวยการระหว่าง
แต่งตั้งโดยตำแหน่งกับโดยเลือกตั้ง (จังหวัดกรุงเทพมหานคร) ๑๒๑

๓๙ อัตราร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามความต้องการของ
สมาชิก เรื่องอัตราร้อยละของกรรมการอำนวยการระหว่าง
แต่งตั้งโดยตำแหน่งกับโดยเลือกตั้ง (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) ๑๒๒

๔๐ อัตราร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามความเห็นเกี่ยวกับ
จำนวนกรรมการ โดยเลือกตั้ง ตามกฎหมาย (จังหวัด
กรุงเทพมหานคร) ๑๒๕

๔๑ อัตราร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามความเห็นเกี่ยวกับ
จำนวนกรรมการ โดยเลือกตั้ง ตามกฎหมาย (จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา) ๑๒๕

๔๒ อัตราร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามความเห็นของ
สมาชิก เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการอำนวยการที่
มาจากการเลือกตั้ง (จังหวัดกรุงเทพมหานคร) ๑๒๖

๔๓ อัตราร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามความเห็นของ
สมาชิก เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการอำนวยการที่มาจาก
การเลือกตั้ง (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) ๑๒๗

- ๔๔ อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามทัศนะเกี่ยวกับ
การเข้าสู่ตำแหน่งบริหารระดับสูงในคุรุสภา (จังหวัด
กรุงเทพมหานคร)๑๒๙
- ๔๕ อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามทัศนะเกี่ยวกับ
การเข้าสู่ตำแหน่งบริหารระดับสูงในคุรุสภา (จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา) ๑๒๙
- ๔๖ อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามความเห็นที่คาคา
เพื่อนสมาชิกที่ตนรู้จักมีความเห็นต่อการเข้าสู่ตำแหน่ง
บริหารระดับสูงในคุรุสภา (จังหวัดกรุงเทพมหานคร)๑๓๒
- ๔๗ อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามความเห็นที่คาคา
เพื่อนสมาชิกที่ตนรู้จักมีความเห็นต่อการเข้าสู่ตำแหน่ง
บริหารระดับสูงในคุรุสภา (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)๑๓๒
- ๔๘ อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามที่คิควาคำแห่ง
ผู้บริหารไคที่มีบทบาทสำคัญในคุรุสภา (กรุงเทพมหานคร)๑๓๓
- ๔๘ อัตราส่วนร้อยละของสมาชิก แจกแจงตามที่คิควาคำแห่ง
ผู้บริหารไคที่มีบทบาทสำคัญในคุรุสภา (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)๑๓๔

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่	หน้า	
๑	แสดงแผนผังการบริหารงานสำนักงาน	
เลขาธิการ ศร.สภา	๓๒ ก.	
๒	แสดงขั้นตอนของการ เลือกตั้ง กรรมการ อำนวยการ	๓๖
๓	บทบาทของ ศร.สภา ในการ ให้บริการ สมาชิก	๓๘

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทนำ

วัตถุประสงค์ สมมติฐาน ขอบข่ายและวิธีการศึกษา

วัตถุประสงค์

คุรุสภา ได้ชื่อว่าเป็นสถาบันวิชาชีพครู เช่นเดียวกับสถาบันวิชาชีพอื่น ๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่สมาชิกของสถาบันนั้น ๆ แต่ความเป็นมาของสถาบันวิชาชีพต่าง ๆ บ่อยก่อกำเนิดขึ้นมาด้วยเหตุผลจำเป็นต่าง ๆ กัน และต่างก็มีบทบาทแตกต่างกันออกไป บางสถาบันวิชาชีพประสบผลสำเร็จหรือเป็นที่พอใจของมวลสมาชิก แต่บางสถาบันวิชาชีพไม่ประสบผลสำเร็จดังกล่าว ดังนั้น การศึกษาเรื่อง "บทบาทของคุรุสภาในการส่งเสริมวิชาชีพครู" จึงมีวัตถุประสงค์ ดังนี้คือ

๑. เพื่อจะได้ทราบประวัติความเป็นมาและปรัชญาหรือแนวความคิดที่ได้จัดตั้งคุรุสภาขึ้นอย่างแท้จริง
๒. เพื่อจะได้ทราบถึงการจัดโครงสร้างของคุรุสภา เพื่อให้เกิดผลตามแนวความคิดจัดตั้งคุรุสภา และบทบาทของคุรุสภาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายครู
๓. เพื่อจะได้ทราบถึงบทบาทต่าง ๆ ของคุรุสภาที่ปฏิบัติไปแล้ว และมีผลต่อวิชาชีพครูอย่างไร เพียงใด

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากผู้ศึกษาได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับคุรุสภา ในเรื่องประวัติความเป็นมา การจัดโครงสร้างของคุรุสภา บทบาทของคุรุสภาในการส่งเสริมวิชาชีพครู รวมทั้งได้รับทราบจากคำปรารภของสมาชิกคุรุสภา ทั้งในด้านดีและ

ไม่ดี จากปัจจัยพื้นฐานดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงได้นำมาเป็นแนวทางกำหนดหรือตัวสมมุติฐานของการศึกษาไว้ดังนี้

๑. คुरुสภาเป็นสถาบันวิชาชีพครู ก่อตั้งขึ้นจากความจำเป็นเพื่อส่งเสริมวิชาชีพครู

๒. คुरुสภามีบทบาทส่งเสริมวิชาชีพครู ใ้ค่น้อย เป็นเพราะมีปัญหาในเรื่องการจัดโครงสร้าง และข้อจำกัดอันเกี่ยวกับส่วนประกอบของโครงสร้างภายในคुरुสภาเอง กล่าวคือ เกี่ยวกับเรื่องคณะกรรมการอำนวยการ การแบ่งหน่วยงาน การเข้าดำรงตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูง ลักษณะบุคคลากรในสำนักงานเลขาธิการคुरुสภา เป็นต้น

๓. ประสิทธิภาพของคुरुสภาในการส่งเสริมวิชาชีพครู ใ้ค่น้อย เป็นเพราะปัญหาอย่างเดียวกันกับที่กล่าวไว้ในข้อ ๒

๔. การที่ผู้เ้าวิชาชีพครูใ้คมีสถาบันวิชาชีพของตนเอง ทำให้สมาชิกใ้ครับการส่งเสริมและยกฐานะวิชาชีพของงานสูงขึ้น

๕. ผลประโยชน์ของสมาชิกที่ใ้คจะได้รับจากคुरुสภามากน้อยขึ้นอยู่กะประเภทของสมาชิกและแหล่งสังกัด

๖. วิธีการเข้ารับตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูง เป็นบ่อเกิดของความพอใจหรือไม่พอใจ กล่าวคือ การเข้าสู่ตำแหน่งของคณะกรรมการอำนวยการคुरुสภา เลขาธิการคुरुสภา และผู้บริหารระดับหัวหน้ากอง

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

ก. ขอบเขตการศึกษา

๑. จากผลการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับบทบาทของคुरुสภา แบ่งออกใ้คได้เป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ

- ๑) งานเกี่ยวกับส่งเสริมวิชาชีพครู
- ๒) งานเกี่ยวกับการบริหารบุคคล คือทำหน้าที่แทน ก.พ.และ ก.จ.

ในการศึกษานี้จำกัดขอบเขต เพียงบทบาท เกี่ยวกับการส่งเสริมวิชาชีพครู เท่านั้น โดยศึกษาจากงานที่ครูสภาได้ทำตามปรัชญาหรือแนวความคิดที่จัดตั้งครูสภาขึ้น และภายใต้ข้อกำหนดที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติครู พ.ศ. ๒๔๘๘ และฉบับแก้ไข

๒. ศึกษาศักดิ์ของครูผู้เป็นสมาชิกครูสภา เกี่ยวกับบทบาทของครูสภา ในการส่งเสริมวิชาชีพครู เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดพระนคร ศรีอยุธยา โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้ คือ

๑) กลุ่มตัวอย่างจากกรรมการบริหารหรือเจ้าหน้าที่ระดับบริหารของครูสภา ใช้วิธีสัมภาษณ์โดยไม่เป็นทางการ (informal) เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และแปลความหมาย

๒) ครูสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดกรุงเทพมหานคร สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด สังกัดเทศบาล

๓) ครู โรงเรียนราษฎร์

เหตุที่ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว เพื่อจะได้ประชากรที่เป็นตัวแทนของสมาชิกครูสภาทั้งสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และสังกัดโรงเรียนราษฎร์ อนึ่ง ในทางจังหวัดที่ได้เลือกจังหวัดพระนคร ศรีอยุธยา เป็นพื้นที่กลุ่มตัวอย่าง เพราะเห็นว่าจะสะดวกในการขอความร่วมมือจากศึกษาธิการจังหวัด และผู้อำนวยการ โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ที่ให้ตอบแบบสอบถาม

ข. วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยได้วางขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาวิจัยดังต่อไปนี้

๑. ศึกษาปรัชญาหรือแนวความคิดในการจัดตั้งครูสภาจากเอกสารที่เป็น Primary source และ Secondary source เช่น พระราชบัญญัติครู พ.ศ. ๒๔๘๘ และฉบับแก้ไข ศึกษาจากเอกสารที่บันทึกความเห็นของผู้มีส่วนริเริ่มจัดตั้งครูสภา ซึ่งปรากฏในหนังสือวิทยากร และอื่น ๆ สัมภาษณ์บุคคลที่มีส่วนริเริ่มเท่าที่มีคำอยู่ หรือเท่าที่สามารถหาได้

๒. ศึกษาจากบทบาทของครูสภาที่ได้ปฏิบัติงานไปแล้วจากเอกสาร ผลงานประจำปี และรายงานการประชุมของคณะกรรมการ เช่น เอกสาร ขาวครูสภา วิทยากรย์ รายงานการประชุมประจำปี ฯลฯ หรือและสัมภาษณ์บุคคลระดับเจ้าหน้าที่ของครูสภา

๓. ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกครูสภา เกี่ยวกับบทบาทของครูสภาในการส่งเสริมวิชาชีพครูในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้แบบสอบถามจำนวน ๒๐๐ โดยแบ่ง ดังนี้

๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้แบบสอบถามแก่ คนเป็นครูสังกัดโรงเรียนราษฎร์ ๖๐ คน (เป็นสมาชิกสามัญ ๔๐ คน สมาชิกวิสามัญ ๒๐ คน) เป็นครูสังกัดโรงเรียนรัฐบาลและสังกัดกรุงเทพมหานคร ๔๐ คน (เป็นสมาชิกสามัญ ๓๕ คน เป็นสมาชิกวิสามัญ ๕ คน)

๒) ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้แบบสอบถาม ๑๐๐ คน เป็นครูสังกัดโรงเรียนราษฎร์ ๔๐ คน (เป็นสมาชิกสามัญ ๓๐ คน เป็นสมาชิกวิสามัญ ๑๐ คน) เป็นครูสังกัดหน่วยราชการ ๖๐ คน คือครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด สังกัดโรงเรียนรัฐบาล (กระทรวงศึกษาธิการ) และเทศบาล ที่เป็นสมาชิกสามัญ ๕๐ คน สมาชิกวิสามัญ ๑๐ คน

๓) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบ ให้ครอบคลุมหัวข้อต่อไปนี้ เพศ อายุ วุฒิ สังกัด (โรงเรียนราษฎร์ โรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนเทศบาล) ระยะเวลาเป็นสมาชิกครูสภา (ระยะเวลาเป็นครู) ตำแหน่ง ผลประโยชน์ที่คิดว่าได้รับมาแล้วจากครูสภา และผลประโยชน์ที่คิดว่าจะได้รับในอนาคตจากครูสภา

ค. การเสนอผลการศึกษาหรือวิจัย

ในการเสนอผลการศึกษาหรือวิจัย ได้ลำดับขั้นในการเสนอไว้ดังนี้
บทที่ ๑ ประวัติความเป็นมาของครูสภา ปรัชญาหรือแนวความคิดในการ

จัดตั้งครูสภา

บทที่ ๒ โครงสร้างการจัดองค์การของคุรุสภา เพื่อสนองปรัชญาหรือ
แนวความคิดและบทบาทของคุรุสภาตาม โครงสร้าง

บทที่ ๓ บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมวิชาชีพครูที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว
และโครงการที่จะทำต่อไป

บทที่ ๔ ระเบียบวิธีการวิจัย

บทที่ ๕ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ ๖ สรุปผลและข้อเสนอแนะ

ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

ผู้ศึกษาคาคว้าจะได้รับผลจากการศึกษาดังนี้

๑. เพื่อให้เข้าใจปรัชญาหรือแนวความคิดในการจัดตั้งคุรุสภา ในฐานะ
สถาบันวิชาชีพครูที่ยิ่งขึ้น

๒. เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจในโครงสร้างและกลไกการบริหารงานของ
คุรุสภา เกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมวิชาชีพครู ตลอดจนข้อจำกัดหรือปัญหาในการ
ปฏิบัติตามบทบาท

๓. เพื่อเป็นการ เสนอปัญหาและกระตุ่นคุรุสภาให้สำนึกในบทบาทของตน
เกี่ยวกับส่งเสริมวิชาชีพครู ในทิศทางอันเหมาะสมและกลมกลืนกับความต้องการ ของ
สมาชิก

๔. เพื่อเป็นการหาแนวทางเสนอแนะให้คุรุสภามีบทบาทในการส่งเสริม
วิชาชีพครูได้กว้างขวางยิ่งขึ้น.